

Yr Adran Tai a Diogelu'r Cyhoedd

CYNLLUN GWASANAETH BWYD 2010/2011

1. NODAU AC AMCANION Y GWASANAETH

1.1 NODAU

1. Diogelu iechyd y cyhoedd rhag peryglon a allai ddigwydd wrth fwyta bwyd, a diogelu buddiannau defnyddwyr fel arall mewn cysylltiad â bwyd.
2. Cefnogi'r prif flaenoriaethau y mae'r FSA (Asiantaeth Safonau Bwyd) ar gyfer rheoleiddio:-
 - Cynnig cymorth a dilyn camau gweithredu wedi eu targedu, cymesur a seiliedig ar risg, yn cynnwys archwiliadau, i amddiffyn diogelwch bwyd ac atal clefydau sy'n cael eu cario mewn bwyd.
 - Mynd i'r afael â busnes drygionus a dilyn camau priodol i ddiogelu'r cyflenwad bwyd rhag difwyniad, heintio, twyll a cham-ddisgrifio.
 - Cynnig cyngor, cymorth a chymhellion priodol wedi eu targedu, penodol, eglur a thrylwyr i fusnesau er mwyn iddynt gydymffurfio cymaint ag y bo modd gyda rheoliadau hylendid yr UE a chyfraith bwyd yn gyffredinol.
 - Cynnig cyngor a chymorth i ddefnyddwyr er mwyn diogelu iechyd y cyhoedd a hyrwyddo dulliau iachach o fyw a dewis i'r defnyddiwr.
 - Cynnig dulliau eglur, trylwyr a chyson o ymdrin ag ymchwilio i, a datrys, cwynion gan ddefnyddwyr ynglŷn â bwyd a busnes bwyd.
3. Cynnal masnachu teg a chyfiawn, rhoi gwybodaeth i ddefnyddwyr a busnesau, ac annog busnes gonest.
4. Gwella ansawdd gwasanaethau yn gyson trwy ddefnyddio sgiliau a gwybodaeth gweithwyr yn effeithiol a'u gwella.

1.2 AMCANION

1. Sicrhau iechyd a lles y cyhoedd trwy hyrwyddo a gorfodi safonau diogel mewn hylendid a diogelwch bwyd wrth baratoi, cynhyrchu, storio, dosbarthu a thrin a gwerthu bwyd ym mhob adeilad bwyd perthnasol ym Mwrdeistref Sirol Wrexham yn unol â gofynion pob deddfwriaeth bwyd berthnasol.
2. Darparu rhaglen effeithiol ac wedi ei chynllunio o archwilio a gorfodi ar gyfer adeiladau bwyd, anifeiliaid fferm a daliadau â'r ac adeiladau lle mae bwyd anifeiliaid.
3. Cynorthwyo, cynghori ac addysgu pob carfan gyda materion sy'n ymwneud â diogelwch a safonau bwyd, rheoli clefydau trosglwyddadwy, bwydydd

anifeiliaid, masnachu teg a phwysau a mesurau a diogelwch y defnyddiwr gyda golwg ar gefnogi darpariaeth busnesau o safon.

4. Arolygu diogelwch y bwyd sy'n cael ei werthu i'r cyhoedd, iachuswydd cyflenwadau dŵr yfed preifat, cyfansoddiad a chywirdeb labeli bwyd a bwydydd anifeiliaid, trwy raglen samplu strwythuredig.
5. Darparu a chynnal amgylchedd masnachu diogel rhag methu a gwybodus ar gyfer trigolion Bwrdeistref Sirol Wrecsam ac ar gyfer ymwelwyr.
6. Sicrhau nad yw bwyd pobl a bwydydd anifeiliaid yn peryglu iechyd ac y cydymffurfir â safonau labelu a chyfansoddiadol.
7. Ymgymryd â rhaglen wedi ei chynllunio o brofion, archwilio a gwirio offer pwysu a mesur a gwyliadwriaeth ar systemau rheoli measuregol mewn adeiladau perthnasol yn unol â'r risg.
8. Ymchwilio i gwynion gan ddefnyddwyr a masnachwyr ynglŷn â: bwyd, adeiladau bwyd a bwydydd anifeiliaid, pwysau a mesurau, masnachu teg a diogelwch y defnyddiwr.
9. Ymchwilio i achosion o glefydau trosglwyddadwy y rhoddir gwybod i'r Awdurdod amdanynt.
10. Diogelu defnyddwyr rhag twyll a chamymddygiad masnachol.
11. Cysylltu ag Awdurdodau Lleol, partïon a rhanddeiliaid eraill.
12. Hyrwyddo safonau bwyd a bwydydd anifeiliaid.
13. Ymateb yn ddi-oed ac yn effeithiol i rybuddion ynglŷn â bwyd ac unrhyw fygythiadau i ddiogelwch y bwyd a werthir ym Mwrdeistref Sirol Wrecsam.
14. Darparu'r gwasanaeth yr ydym yn ei gynnig yn unol â systemau rheoli ansawdd.

1.3 CYSYLLTIADAU GYDAG AMCANION CORFFORAETHOL, BLAENORIAETHAU A CHYNLLUNIAU AR Y CYD

Mae'r Cyngor wedi gosod nifer o flaenoriaethau a meysydd lle mae gwella yn flaenoriaeth lle mae'n dymuno cyflawni newid o bwys ar gyfer y cyhoedd yn ystod y tair blynedd nesaf. Hefyd, mae 'Cynllun Cyngor' 3 blynedd a fydd yn disodli'r Cynllun Gwella. Mae'r meysydd lle mae'r Cyngor yn dymuno gwneud newid sylweddol yn cynnwys:

- Lleihau allyriadau carbon a defnyddio llai o ynni
- Addysg a sgiliau gwell ar gyfer cyflogaeth
- Tai fforddiadwy

Mae nifer o feysydd hefyd lle mae'r Cyngor yn dymuno gwneud newidiadau neu welliannau o bwys, yn cynnwys:

- Bwyta'n iach a chael pobl i wneud mwy o ymarfer
- Ymddygiad gwrthgymdeithasol, camddefnyddio sylweddau a chanfyddiadau o drosedd

- Helpu pobl hŷn i fyw yn annibynnol
- Lleihau gwastraff ac ailgylchu
- Mynediad i wasanaethau a gwranddo ar y cyhoedd ac ymgysylltu â hwy wrth wella gwasanaethau
- Prosiectau datblygu trefniadaeth / prosiectau gwella gwasanaeth

Mae'r Gwasanaeth Bwyd yn gallu helpu i gyfrannu'n uniongyrchol i'r blaenoriaethau hyn trwy:

- Rheoleiddio a galluogi bywiogrwydd economaidd
- Cefnogi busnesau lleol
- Gwella diogelwch y cyhoedd
- Darparu addysg a hyfforddiant
- Annog busnesau bwyd i hyrwyddo dewisiadau iach
- Gwella iechyd pobl

2. CEFNDIR

2.1 PROFFIL YR AWDURDOD LLEOL

CYNGOR BWRDEISTREF SIROL WRECSAM

- 2.1.1 Mae cyfanswm o 47 o wardiau, tros 50,500 o hectarau o Ogledd Ddwyrain Cymru, sef 94% o'r ardal ddaearyddol, wedi eu dosbarthu'n wledig gan Lywodraeth Cynulliad Cymru. Mae'r boblogaeth yn 132,900 (amcangyfrif y Swyddfa Ystadegau Cenedlaethol 2007) y mae 52% ohonynt yn byw yn ardaloedd trefol Wrecsam a'r pentrefi.
- 2.1.2 Nifer y preswylfeydd ar y rhestr brisio ym mis Ebrill 2010 oedd 58,141.
- 2.1.3 O ran ei maint, Wrecsam yw'r drydedd ganolfan adwerthu yng Nghymru ar ôl Caerdydd ac Abertawe. Yn ystod y blynyddoedd diweddar mae canol y dref wedi elwa ar ailddatblygu eang sydd wedi ychwanegu 250,000 o droedfeddi sgwâr at yr ardal siopa.
- 2.1.4 Mae cymeriad diwydiannol yr ardal wedi newid llawer ers tranc y diwydiannau hŷn a thrymach fel dur, glo a brics a'u disodli gan sectorau newydd. Mae gweithgynhyrchu yn dal i fod yn bwysig iawn, gyda 22.5% yn gweithio yn y sector hwn.
- 2.1.5 Mae cyfleusterau yn y Sir gan enwau cyfarwydd ym mhob cartref, fel Kellogg's a Cadbury's ynghyd â chynhyrchwyr bwyd eraill o bwys.

2.2 STRWYTHUR CYFUNDREFNOL

- 2.2.1 Mae Atodiad A yn amlinellu strwythur Cyfarwyddwyr/Prif Swyddogion Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam.
- 2.2.2 Mae Atodiad B yn amlinellu'r Strwythur Rheoli adrannol.

2.3 MAES Y GWASANAETH BWYD

2.3.1 Maes Darparu Gwasanaethau

- Archwilio adeiladau lle mae bwyd yn cael ei gynhyrchu neu ei werthu i weld a ydynt yn cydymffurfio â deddfwriaeth Bwyd ac Amaethyddol.
- Derbyn ac ymdrin â cheisiadau am gymeradwyo/cofrestru adeiladau e.e. gweithgynhyrchwyr mawr ac adeiladau cofrestredig ar gyfer bwydydd anifeiliaid.
- Ymateb i ac ymchwilio i bob cwyn ynglŷn â bwyd a werthir, adeiladau bwyd a hysbysiadau o wenwyn bwyd.
- Cynnal arolygiadau a derbyn neu gipio bwyd a bwydydd anifeiliaid ansicr ac afiachus.
- Ymgymryd â hyfforddiant mewn hylendid bwyd a gweithgareddau hyrwyddo gyda'r cyhoedd a masnachwyr.
- Archwilio ac ymateb i bob ymgynghoriad cynllunio ynglŷn ag adeiladau bwyd.
- Darparu cyngor a chyfarwyddyd i arlwywyr, trinwyr bwyd ac ati.
- Gweithredu rhaglen samplio bwyd a bwydydd anifeiliaid ar gyfer dadansoddiad bacteriolegol a chyfansoddiadol.
- Gweithredu ynghylch rhybuddion bwyd gan Lywodraeth y Cynulliad.
- Gweithredu fel awdurdod cartref/cychwynnol lle bo angen.

2.4 GALWADAU AR Y GWASANAETH BWYD

2.4.1 PROFFIL ADEILADAU

Cynhyrchwyr	6
Lladd-dai	3
Gweithgynhyrchwyr/Prosesyddion	56
Archfarchnad	10
Dosbarthwyr (yn cynnwys cyfanwerthwyr a chlodwyr)	18
Adwerthwyr	310
Tai bwyta ac arlwywyr eraill	913
Defnyddiau ac Eitemau mewn cyffyrddiad â bwyd	1
Cyfanswm	1317

Adeiladau Cymeradwy Penodol i Gynnyrch	17
Bwydydd Anifeiliaid Cofrestredig	87
Rheoleiddio Cyffredinol ar Adeiladau sy'n Cyflenwi Bwyd y tu hwnt i'r Ardal Leol	4

2.4.2 Mannau Cyflenwi Gwasanaeth

Yr Adran Diogelwch Bwyd, Tai a Diogelu'r Cyhoedd, Stryd Fawr, Rhiwabon, Wrecsam LL14 6NH

Yn ychwanegol, mae'r Adran yn gweithredu cyfleuster brys allan o oriau ar gyfer ymdrin â digwyddiadau brys y tu hwnt i oriau gweithio arferol. Yn ychwanegol, cynhelir arolygiadau wedi eu trefnu o flaen llaw ar adeiladau y tu allan i oriau gwaith arferol.

3. POLISI GORFODI

Yn ddiweddar, mae Gwasanaeth Diogelu'r Cyhoedd wedi adolygu eu polisi gorfodi yn unol â gofynion Deddf Gorfodi Reoleiddiol a Sancsiynau 2008

Wrth wneud penderfyniadau ynghylch gorfodi, bydd ystyriaeth i'r ffactorau canlynol:-

- a) Difrifoldeb y trosedd
- b) Hanes y busnes
- c) Hyder yn y rheolwyr
- ch) Canlyniadau diffyg cydymffurfio
- d) A yw'n debygol y byddai gwahanol ddewisiadau gorfodi yn effeithiol
- dd) Agwedd y gweithredwr/perchennog

Nid yw'r rhestr uchod yn gyflawn a gellid ystyried ffactorau eraill yn amgylchiadau achos penodol. Cyn penderfynu a ddylid erlyn, bydd ystyriaeth i roi rhybudd syml yn unol â Chylchlythyr y Swyddfa Gartref 016/2008 pe byddai gweithredu fel hyn yn fwy priodol neu effeithiol.

Dyma'r dewisiadau o ran gweithredu:-

- a) Gwneud dim
- b) Gweithredu'n anffurfiol
- c) Defnyddio hysbysiadau statudol
- ch) Rhybuddio'n ffurfiol
- d) Erlyn

Mae fersiwn gyflawn y Polisi Gweithredu i'w chael trwy gysylltu â Rheolwr Gwasanaeth, Gwasanaeth Diogelu'r Cyhoedd:

Rheolwr Gwasanaeth Diogelu'r Cyhoedd
Yr Adran Tai a Diogelu'r Cyhoedd
Stryd Fawr
Rhiwabon
Wreccsam LL13 8BG
Ffôn: 01978 813700

4. DARPARU'R GWASANAETH

4.1.1 Arolygiadau o Adeiladau Bwyd a Bwydydd Anifeiliaid

Mae adeiladau y gellid cynnal arolygiad bwyd a bwydydd anifeiliaid arnynt yn cael eu hasesu am risg ac mae dosbarthiad yr asesiad risg yn rheoli lefel yr arolygiad y maent yn ei dderbyn a pha mor aml.

4.1.2 Proffil Adeilad – Nifer yr Arolygiadau sydd wedi eu trefnu ar gyfer y flwyddyn 2010/11

Safonau Bwyd

Grŵp Risg	Nifer yr Adeiladau	Arolygiadau sydd i fod	Arolygiadau wedi'u trefnu
A - Uchel	35	35	35
B - Canolig	333	223	223
Dim dosbarthiad	36	36	36
Cyfanswm	404	294	294

Safonau Amaethyddol

Grŵp Risg	Lefel Arolygiad	Nifer yr Adeiladau	Arolygiadau sydd i fod	Arolygiadau wedi'u trefnu
Tir Âr/Cnydau Cyffredinol	2%	7	0	0
Anifeiliaid Fferm heb fod yn Sicr	25%	314	79	79
Anifeiliaid Fferm Sicr	2%	440	9	9
Cyfanswm		761	88	88

Hylendid Bwyd

Grŵp Risg	Adeiladau	Arolygiadau wedi'u trefnu
A	6	12
B	103	103
C	492	274
D	216	70
E	354	112
Cyfanswm	817	571

4.2 Gweithgarwch Gorfodi Amgen

Bydd gweithgareddau gorfodi amgen yn cael eu gweithredu ar gyfer adeiladau gyda risg isel, lle bo hynny'n briodol, gan ddefnyddio cyfuniad o holiaduron hunanasesu a chyngor/gwybodaeth wedi eu hanelu at sectorau masnach penodol.

4.3 Cwynion am Fwyd a Bwydydd Anifeiliaid

Polisi'r Awdurdod yw ei fod yn ceisio ymateb i gwynion am fwyd a bwydydd anifeiliaid o fewn canllawiau a gweithdrefnau penodedig yn cynnwys ystyriaeth i brosesau ymchwilio penodol.

Cafwyd llai o gwynion yn 2009/10

Cwynion	2008/09	2009/10
Safonau Bwyd	57	18
Diogelwch Bwyd	109	67

4.4 Egwyddor yr Awdurdod Cartref

Mae'r awdurdod wedi mabwysiadu Egwyddor yr Awdurdod Cartref yn Ffurfiol ac wedi cael cymeradwyaeth yr Aelodau. Mae'r awdurdod yn Awdurdod Cartref i 23 o adeiladau cynhyrchu bwyd ac yn awdurdod cychwynnol i 9 adeilad cynhyrchu bwyd. O'r rhain, mae o leiaf 24 yn cyflenwi bwyd ledled y Deyrnas Unedig ac mae nifer hefyd yn allforio bwyd i'r CE a thu hwnt. Mae'r awdurdod wedi cymryd iddo waith awdurdod cartref ym meysydd safonau bwyd a diogelwch bwyd yn rhan o'i arolygiadau arferol wedi'u trefnu. Mae busnesau bwyd mwy wedi enwi swyddogion cyswllt i ddibenion safonau bwyd a diogelwch bwyd er mwyn gallu cynnig cyngor yn rhwydd mewn modd unffurf a chyson.

4.4.1 Cynllun Prif Awdurdod

Yn rhan o fenter 'Rheoleiddio Gwell' y Llywodraeth, dechreuodd y Cynllun Prif Awdurdod y 6 Ebrill 2009. Mae'r cynllun hwn yn ategu Egwyddor yr Awdurdod Cartref ac mae'n fodd i fusnesau fynd i bartneriaeth statudol gydag un awdurdod lleol yn unig a fydd yn darparu cyngor trylwyr a dibynadwy y mae'n rhaid i Gynghorau eraill ei ystyried wrth gynnal arolygiadau neu ymdrin â diffyg cydymffurfio. Mae'r cynllun yn adeiladu ar y sail a osodwyd gan fentrau gwirfoddol awdurdodau cartref ac arweiniol ond mae'n golygu newid sylfaenol yn natur y berthynas rhwng y rheoleiddiedig a'r rheoleiddwyr.

Yn ystod y flwyddyn nesaf byddwn yn trafod a oes modd (ynghyd â'r Swyddfa Rheoleiddio Gwell Leol) hyrwyddo manteision y cynllun ymysg busnesau lleol sy'n masnachu'n rhanbarthol ac yn genedlaethol.

4.5 Cyngor i Fusnesau

Mae'r awdurdod yn cyhoeddi'r gweithwyr sydd ar gael, taflenni cyngor ac adnoddau, er mwyn sicrhau dull unffurf a chyson o ymdrin â chyngor trwy ardal yr awdurdod. Mae'r Adran yn parhau i lunio cylchlythyr ar gyfer gweithredwyr y rhan fwyaf o'r busnesau bwyd ledled y Fwrdeistref Sirol. Nod hyn yw rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i fusnesau am newidiadau yn y gyfraith a chyfleoedd i hyfforddi, yn ogystal â phynciau llosg presennol.

4.6 Samplu Bwyd a Bwydydd Anifeiliaid ar gyfer Arolygiad

Mae cynlluniau samplu bwyd yn cael eu llunio bob blwyddyn mewn ymateb i anghenion a phroblemau lleol a ganfyddir. Mae samplu yn tueddu tuag at gynhyrchwyr a gweithgynhyrchwyr lleol a materion sy'n codi o'r newydd ac mae'n rhoi ystyriaeth hefyd i unrhyw raglenni samplu cenedlaethol e.e. Panel Safonau Bwyd ac Amaethyddol Cymdeithas Cyfarwyddwyr Diogelu'r Cyhoedd Cymru, arolygiadau a gyd-gysylltir gan LACORS, a Basged Siopa Cymru.

Samplau wedi'u trefnu	20010/2011
Safonau Bwyd	100
Safonau Amaethyddol	20
Diogelwch Bwyd	230

Mae'r awdurdod wedi penodi'r canlynol i ddibenion dadansoddi bwydydd a bwydydd anifeiliaid:

Dadansoddwyr Cyhoeddus: Eurofins Laboratories Ltd, Woodthorne, Wergs Road, Wolverhampton WV6 8TQ, a;

HPA Laboratory, Royal Preston Hospital, Sharoe Green Lane North, Preston.

4.7 Rheoli ac Ymchwilio i Achosion o Glefydau Heintus cysylltiedig â Bwyd

Ymchwilir i bob achos o Wenwyn Bwyd neu Amheuaeth o Wenwyn Bwyd; mae'r cysylltiad yn digwydd un ai drwy ymweliad personol neu dros y ffôn.

Mae'r Awdurdod wedi mabwysiadu'n ffurfiol Cynllun ar gyfer Ymdrin ag Achosion o Wenwyn Bwyd gyda sefydliadau partner.

Dyma'r hysbysiadau a gafwyd yn 2007 - 2009:

Clefyd	2007	2008	2009
Campylobacter	146	78	132
Salmonela	21	27	27
E coli O157	5	8	5
Cryptosporidiwm	13	18	12
Giardiasis	3	2	2
Gwenwyn Bwyd Arall	7	3	4

Mae dau swyddog wedi cymryd rhan mewn rhaglen hyfforddi Cymru gyfan mewn Rheoli Clefydau Trosglwyddadwy.

4.8 Rhybuddion

Mae Cangen Ddigwyddiadau'r Asiantaeth Safonau Bwyd yn ymdrin ag achosion o lygriad amgylcheddol a allai effeithio ar y gadwyn fwyd. Wedi ei chreu yn 2007, mae cangen ddigwyddiadau'r Asiantaeth yn cynnig cyngor a chymorth i awdurdodau lleol gyda digwyddiadau. Mae'n cyhoeddi 'Rhybuddion Bwyd er Gwybodaeth' a 'Rhybuddion Bwyd ar gyfer Gweithredu'. Yn ystod 2009, cafodd yr Awdurdod 69 o rybuddion y gweithredodd yn eu cylch yn briodol.

5. CYSYLLTU GYDA SEFYDLIADAU ERAILL

Mae'r awdurdod wedi gwneud trefniadau i sicrhau bod gweithredu gorfodi yn gyson â'r hyn sydd gan awdurdodau cyfagos, ac mae ganddo gynrychiolwyr ar Baneli Technegol Gogledd Cymru Cymdeithas y Cyfarwyddwyr, sy'n ymdrin â materion Diogelwch Bwyd a Chlefydau Trosglwyddadwy a Safonau Bwyd ac Amaethyddol.

Mae'r awdurdod yn aelod gweithredol o'r Panel Safonau Bwyd ac Amaethyddol. Mae'r panel hwn yn sicrhau bod y gweithgareddau a gynhelir yn gyson ac yn cydymffurfio â chanllawiau cyfredol LACORS.

6. HYRWYDDO DIOGELWCH BWYD

6.1 Cyrsiau Hylendid Bwyd

Yn ystod 2009-10 darparodd yr Adran Diogelwch Bwyd y cyrsiau canlynol

	Nifer y cyrsiau	Cyfanswm nifer yr ymgeiswyr
Hylendid Bwyd Sylfaenol	11	162
Hylendid Bwyd Canolradd	2	11

Ar ben hyn, cynigiwyd i bob Ysgol Uwchradd leol y cyfle i ddisgyblion technoleg bwyd sefyll yr arholiad Lefel 1 mewn Hylendid Bwyd. Yn ystod y flwyddyn 2009/10 llwyddodd 30 o ddisgyblion y papur Lefel 1. Mae'r nifer hon yn llai na'r blynyddoedd o'r blaen oherwydd bod yr adran wedi dechrau codi ffi er mwyn adennill rhai o'i chostau.

6.2 Cynllun Gwobrau Hylendid Bwyd Cymru

Cychwynnwyd y cynllun gwobrwyd hwn y 1 Mawrth 2002, gan ddyfarnu tystysgrifau i weithredwyr adeiladau bwyd sydd wedi cyflawni safonau uchel mewn glendid ac arferion hylendid bwyd. Mae mwy na 250 o dystysgrifau wedi eu cyflwyno erbyn hyn.

6.3 Y Cylchlythyr Diogelwch Bwyd

Mae'r Adran Diogelwch Bwyd, ar y cyd ag adran Safonau Bwyd yr Isadran Safonau Masnachu yn cyhoeddi cylchlythyr o'r enw "Bwyd i'r Meddwl", sydd wedi ei anelu at weithredwyr pob busnes bwyd ledled y Sir. Mae hwn yn fodd i swyddogion roi'r wybodaeth ddiweddaraf i fusnesau am newidiadau yn y gyfraith a chyfleoedd i hyfforddi, yn ogystal â "phynciau llosg" presennol.

6.4 Seminarau Bwyd Diogelach Busnes Gwell

Yn ystod yr ychydig flynyddoedd a aeth heibio, mae'r Adran Diogelwch Bwyd wedi cynnal nifer o seminarau ar gyfer arlwywyr lleol gyda'r nod o'u helpu i gydymffurfio â gofynion deddfwriaeth hylendid bwyd. Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf rydym wedi cynnig seminar tebyg i gigyddion lleol, a daeth nifer dda iddo.

6.5 Gwybodaeth ar wefan (www.wrexham.gov.uk a dilyn y dolenni i Ddiogelwch Bwyd)

Mae'r wybodaeth sydd ar gael ynglŷn â materion Diogelwch a Safonau Bwyd yn cynnwys cyngor ynglŷn â gweithredu busnes newydd a nifer o gwestiynau cyffredin.

Mae modd hysbysu materion bwyd, trefnu lle ar gwrs hylendid bwyd a chofrestru adeilad bwyd 'ar-lein'.

Mae gwasanaeth gwefan a gyflwynwyd ym mis Tachwedd 2006 yn fodd i'r cyhoedd weld canlyniadau arolygiadau hylendid bwyd diweddar a gynhaliwyd yn y fwrdeistref ar ffurf graddfa sêr hylendid. Yn yr arolygiad, mae busnesau yn cael eu hasesu yn erbyn amrediad o bamedrau, yn cynnwys eu cydymffurfiad â deddfwriaeth hylendid bwyd ac asesiad y swyddog o'u hyder yn y modd y mae eu busnes yn cael eu rheoli.

Mae'r asesiad hwn yn arwain at sgôr gyffredinol, a fydd yn fodd i weithio allan y raddfa sêr yn y cynllun, sy'n cael ei alw'n gyffredinol yn "Scores on Doors". Ar hyn o bryd mae'r Asiantaeth Safonau Bwyd yn datblygu cynllun cenedlaethol y mae'n gobeithio ei lansio yn yr hydref 2010. Bydd hyn yn adeiladu ar sail maes cynllun Wreccsam yn gymaint ag y bydd gweithredwyr busnesau bwyd yn gallu gofyn am ail-ymweld ac ail-sgorio eu graddfa sêr, os byddant wedi cyflawni gwelliannau, yn dilyn arolygiad. Dylid nodi y bydd y cynllun cenedlaethol arfaethedig yn cyflwyno dulliau sgorio gwahanol a llai llym na'r rhai sydd ar waith yn Wreccsam ar hyn o bryd. Bydd hyn yn golygu y bydd llawer o fusnesau yn elwa ar raddfa well, unwaith y bydd y cynllun yn barod.

6.6 Y Strategaeth Faethiad i Gymru

6.6.1 Mae'r Awdurdod hwn wedi ymrwymo i'r Strategaeth Faethiad i Gymru a bydd yr Adran Tai a Diogelu'r Cyhoedd yn cynnal a chefnogi nifer o weithgareddau i'r perwyl hwn.

6.6.2 Mae'r camau rhagweithiol sydd wedi eu trefnu ar gyfer eleni yn cynnwys:

Mae'r Tîm Diogelwch Bwyd wedi cyflwyno gwobr newydd ar gyfer yr arlwywyr hynny sy'n cynnig dewisiadau o fwydydd iachach ar eu bwydlenni. Mae'r cynllun newydd hwn wedi ei gyflawni ledled Cymru, ac mae'r adeiladau hynny sy'n dymuno cael eu hystyried ar gyfer y 'Wobr Dewisiadau Iach' hon yn gorfod cydymffurfio â nifer o ofynion llym o ran hylendid a'r math o fwyd a gynigir ar werth.

6.3 Gweithgareddau Eraill

Rhoddir sgysiau ar gais i sefydliadau lleol. Bydd datganiadau yn cael eu rhoi i'r wasg ynglŷn â materion diogelwch bwyd tymhorol perthnasol.

7. ADNODDAU

Hyd yma, nid oes dadansoddiad manwl o'r adnoddau sydd wedi eu dyrannu i gydrannau'r gwasanaeth, fel y maent wedi eu rhestru uchod, wedi ei w neud. Bwriedir cyflwyno system gofnodi rheoli amser yng Ngwasanaeth Diogelu'r Cyhoedd er mwyn medru gwneud hyn yn y blynyddoedd sydd i ddod.

7.1 Dyraniad Ariannol

	20010/2011
Diogelwch bwyd	£277,475
Safonau Bwyd ac Amaethyddol	£74,535

7.2 Dyraniad Staffio (rhai cyfwerth ag amser llawn)

Hylendid Bwyd 6
Safonau Bwyd ac Amaethyddol 1.4

7.3 Cynllun Datblygu Staff

Mae'r Awdurdod wedi cyflwyno gweithdrefn arfarnu newydd. Mae hon yn cynnwys dau gyfarfod adolygu blynyddol er mwyn adolygu ac asesu perfformiad yn y gorffennol, y presennol a'r dyfodol, a dynodi meysydd ar gyfer gwella. Mae'r awdurdod wedi cyflawni'r safon Buddsoddwyr mewn Pobl sy'n cael ei hasesu'n allanol.

8. ADOLYGIAD

8.1 Adolygiad yn erbyn y Cynllun Gwasanaeth

Mae cynlluniau Gweithgarwch Adrannol sy'n cynnwys agweddau ar y Cynllun Gwasanaeth Bwyd yn cael eu hadolygu'n rheolaidd gan uwch reolwyr yr Adran. Mae hyn yn cynnwys arolygu'r cynllun yn rheolaidd.

8.2 Darganfod amrywiant oddi wrth y cynllun gwasanaeth

Trwy arolygu darpariaeth y gwasanaeth yn rheolaidd mae modd gweld diffygion neu amrywiant yn lefel y gwasanaethau sy'n cael eu gweithredu. Mae modd gweithredu ynglŷn â'r rhain bron ar unwaith, a allai olygu bod rhaid i archwiliad asesu maint y cyfryw amrywiadau a'r rhesymau amdanynt. Yn lle hynny, os bydd angen, ac yn dibynnu pa mor fawr a chymhleth yw'r amrywiant, gellir galw am adolygiad rheoli yn ychwanegol i'r rhaglen arolygu reolaidd.

Yn ystod haf 2009, effeithiodd achos o E.coli O157 yn ardal Wrecsam ar 3 theulu yn y Sir ac un teulu o Sir Amwythig. O ganlyniad i'r gwaith wrth ymchwilio i'r achos, a bod un o swyddogion y tîm yn dioddef gan salwch hir, bu oedi difrifol gydag arolygiadau. Er mwyn sicrhau bod Prif Ddangosyddion Perfformiad wedi eu cyflawni, cyflogwyd dau gontractwr allanol i helpu'r tîm i gynnal yr arolygiadau a oedd yn weddill. Rydym yn cadw un contractwr yn lle'r swyddog sydd ar absenoldeb salwch tymor hir.

8.3 Meysydd Gwella

Bydd yr adolygiad Rheoli yn argymhell a dogfennu unrhyw feysydd gwella lle mae'r gwasanaeth i fod i wella. Gellir rhoi'r rhain ar waith ar unwaith os oes angen, neu mae modd iddynt fod yn rhan o gynlluniau gwasanaeth blynyddol yn y dyfodol.

Mae Gwasanaeth Diogelu'r Cyhoedd wedi derbyn y Wobr Rhagoriaeth Gwasanaeth Cwsmer yn dilyn archwiliad yn 2009. Mae hyn yn gwobrwyo ymrwymiad yr Adran wrth wasanaethu eu cwsmeriaid.

8.4 Adroddiad Pennington

Ym mis Mawrth 2009 cyhoeddodd yr Athro Hugh Pennington ei adroddiad ynglŷn â'r achos o E.coli O157 a ddigwyddodd yn Ne Cymru yn 2005. Gwnaeth nifer o argymhellion sydd wedi effeithio ar y modd y mae'r Tîm Diogelwch Bwyd yn cyflawni eu dyletswyddau. Datblygodd y tîm Gynllun Gweithredu a'i roi ar waith. O ganlyniad i hyn, mae dull llymach o ymdrin â'r busnesau hynny sy'n methu â rhoi sylw i'r cyngor, a chydymffurfio â gofynion y gyfraith. Mae hyn, yn ei dro, wedi creu mwy o waith i'r swyddogion a mwy o bwysau ar yr adnoddau sydd gennym ar hyn o bryd.

8.5 Goblygiadau o ran Adnoddau

Yn ystod 2009/10 ymatebodd Gwasanaeth Diogelu'r Cyhoedd i arolwg gan CLILC o awdurdodau lleol a ddangosodd bod angen cyfwerth ag un swyddog amser llawn ychwanegol er mwyn gweithredu argymhellion Pennington yn llwyr ac mewn modd cynaliadwy. Yn rhan o Agenda Trawsnewid Wrecsam, bydd y gwasanaeth yn adolygu pa feysydd gwasanaeth y gellir eu gweithredu'n wahanol, a fydd yn cael eu lleihau neu eu hatal yn gyfan gwbl yn 2010/11. Bydd hyn yn effeithio ar Gynllun Gwasanaeth Bwyd y flwyddyn nesaf.